

SOCIETAT GIRONA - 1 abril 2019 2.00 h

BEGOÑA IÑARRA GERMANA BLANCA AMB GRAN EXPERIÈNCIA EN ACTIVITATS DE JUSTÍCIA SOCIAL I DESENVOLUPAMENT

“Les dones i els joves són la gran esperança de l'Àfrica”

- Nascuda a Bilbao, ha portat el seu compromís a Uganda, el Congo, Etiòpia, Moçambic i Kenya. Ara està implicada en un projecte que ajuda les dones a sortir de la prostitució i el tràfic de persones

Begoña Iñarra ha participat en una xerrada col·loqui de l'Age Llatinoamericana SÒNIA CERVIÀ.

SÒNIA CERVIÀ - GIRONA

Com ha canviat l'Àfrica des que hi va viatjar el 1970?

Abans els països estaven lligats a les colònies i els projectes de desenvolupament afavorien Europa o els països occidentals. Quan vaig anar a fer formació al que avui és la República Democràtica del Congo, els alumnes se sentien sotmesos. Quan hi vaig tornar uns 15 anys després, estaven orgullosos de ser congolesos.

Percep l'existència d'una revolució liderada per la gent jove?

Sí, a tots els països africans hi ha més joves que reivindiquen els seus drets; a Algèria o al Camerun estan ressorgint els moviments socials. També al Senegal o Etiòpia, on s'ha produït molt d'espoli de terres a mans de grans companyies. I ara hi ha joves i agricultors que s'estan rebel·lant. A l'Àfrica hi ha un subsol riquíssim! Quan veus que el cacau europeu ve gairebé tot de l'Àfrica occidental i que allà no hi ha fàbriques per transformar-lo!

La riquesa de l'Àfrica és també la seva condemna?

Sens dubte! Fa anys un amic congolès em va dir que el seu pare en saber que s'havia trobat petroli al llac Kivu va exclamar: "Senyor, què t'hem fet perquè a sobre ens enviïs petroli?" Els països que estan en pau són els que no tenen grans recursos.

Els governs són corruptes?

La corrupció és forta però aquí també, eh? El cas de Nigèria m'indigna: tot i la seva riquesa – petroli– el 2000, en el moment de condonar el deute, van haver-li de donar ajudes! Les empreses occidentals han alimentat la corrupció i amb els acords comercials imposats i amb el que encara en treuen no permeten que tirin endavant.

A Europa ara la preocupa la colonització xinesa de l'Àfrica.

La Xina està fent el que hem fet els occidentals durant molts anys. Les dones i els joves són la gran esperança de l'Àfrica. Les dones creen xarxa i promouen el desenvolupament i moltes iniciatives de l'economia social.

Algunes bones pràctiques?

A Moçambic hi ha una unió de cooperatives que funciona molt bé. A Burkina Faso transformen la nou de karité, la venen al mateix país i l'exporten al comerç just... I moltes més!

Com valora la incidència política que durant més de deu anys ha fet per establir relacions justes entre l'Àfrica i Europa?

Hem assolit petites victòries: la millora de la qualitat dels medicaments, els retrovirals gratuïts a Kenya. Vam aconseguir el primer acord sobre la venda i control d'armes, però a partir de la crisi la UE l'ha vulnerat en punts clau com el de no subministrar armament a dictadures o a llocs en conflicte. Altres acords fan referència a la cadena segura de l'extracció dels minerals –coltan, or–, o a rebaixar el tant per cent obligatori dels agrocombustibles.

En els processos migratoris la dona s'endú la pitjor part. Què ens pot dir des de la seva feina d'acollida?

Conec sobretot la situació de les dones nigerianes. Primer de tot, emigren perquè no tenen cap futur, res a perdre. La família empeny les joves cap a Europa perquè hi ha certa tradició que siguin elles les que surtin i aportin diners per viure millor. Busquen algú que les ajudi i apareix la proxeneta, una dona que també ha estat víctima del tràfic de persones. Fan una mena de pacte *religiós*. La proxeneta paga el viatge, promet un treball i els diu que un cop pagat el deute seran lliures. Els assignen un protector en el seu trajecte pel desert, que faran

en bus i caminant, fins a arribar a Líbia, Tunísia, Algèria i ara, sobretot, al Marroc. En aquests països les prostitueixen el temps que calgui fins que les posin en una pastera amb rumb a Itàlia. Llavors, en sortir dels centres d'internament les esperen les màfies que les duren cap al nord, i després cap a França, Alemanya o Espanya. Allà els diran que tenen un deute d'entre 50 i 90.000 euros i les obligaran a prostituir-se fins a acabar de pagar-lo. A París, al bosc de Vincennes, està ple de nigerianes, en condicions terribles, i prostituint-se dia i nit, plogui, nevi o ventegi fins que paguin el deute.

Com es pot erradicar aquesta violència?

Si no hi hagués demanda, no hi hauria prostitució ni tràfic de persones. S'hauria de fer com a Suècia, on fa 20 anys que tenen una llei de prostitució zero i ha acabat canviant la mentalitat: el 79% dels homes creuen que la prostitució no hauria d'existir i a Suècia és quasi nul·la. En canvi, Espanya és líder en prostitució a Europa. Veig clients cada cop més joves i això fa que es demanin noies més joves. Hem de fer campanyes potents per eliminar la prostitució.

Tràfic de persones, polítiques migratòries deshumanitzadores... Europa ha perdut el nord?

Europa parla molt de drets humans però ja fa temps que no es respecten. En la majoria dels tractats comercials signats per la UE, sempre és la gran empresa la que surt guanyant per damunt de la vida digna de les persones.